

महाराष्ट्र विधानसभा

चौथे अधिवेशन, २०१६

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

कबनुर, चंदुर, कोरोची, तारदाळ, खोतवाडी (जि.कोल्हापूर) या गावांचा
राष्ट्रीय पेयजल योजनेत समावेश करणेबाबत

(१) २८६६४ (२१-१२-२०१५). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कबनुर, चंदुर, कोरोची, तारदाळ, खोतवाडी (जि.कोल्हापूर) या पाच गावांमध्ये वाढीव वसाहती व वाड्यांमध्ये तीव्र पाणी टंचाई भासत असल्यामुळे सदर गावांचा समावेश राष्ट्रीय पेयजल योजनेच्या आराखड्यात करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा. पाणीपुरवठा मंत्री यांच्याकडे माहे मार्च, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर गावांचा पेयजल योजनेच्या आराखड्यात समावेश करण्यात आला आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे व सदर प्रस्तावाची सद्यस्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०३-०८-२०१६) : (१) होय.

(२) व (३) कबनुर, चंदुर, कोरोची, तारदाळ, खोतवाडी, ता. हातकणंगले (जि.कोल्हापूर) या पाच गावांचा समावेश सन २०१५-१६ या वर्षाच्या राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमाच्या कृती आराखड्यात करण्यात आला होता. तथापि, केंद्र शासनाच्या दि. २९/०६/२०१५ च्या पत्रानुसार, राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत फ्लोराईड व आर्सेनिक बाधित गांवे, संसद आदर्श ग्राम योजनेंतर्गत घेण्यात आलेली गांवे या व्यतिरिक्त अन्य नवीन योजना हाती न घेण्याबाबत निर्देश देण्यात आले. तदनंतर केंद्र शासनाच्या दि. १९/०२/२०१६ च्या पत्रानुसार उपरोक्त योजना तसेच कालमर्यादा संपलेल्या (Outlived) व निष्क्रिय (Defunct) झालेल्या जुन्या योजनांची क्षमतावाढ व सुधारणा या अंतर्गत घ्यावयाच्या योजना वगळता अन्य कोणत्याही

नवीन योजना न घेण्याबाबत निर्देश देण्यात आले आहेत. केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार केवळ प्रगतीपथावरील योजनांचीच कामे पूर्ण करावयाची असल्याने कबनुर, चंदुर, कोरीची, तारदाळ, खोतवाडी, ता. हातकणंगले (जि.कोल्हापूर) या पाच गावांची नळ पाणी पुरवठा योजनेची कामे सुरु करणे शक्य झालेले नाही.

नवीन योजनांची कामे हाती न घेण्याबाबतचे केंद्र शासनाचे निर्देश सन २०१६-१७ या वर्षासाठीही लागू असल्याने उपरोक्त पाच गावांचा समावेश सन २०१६-१७ च्या राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमाच्या वार्षिक कृती आराखड्यात करणे शक्य झालेले नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

संगमनेर (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील खंदारमाळवाडी परिसरात पाणीपुरवठा करण्यासह पिकांचे पंचनामे करून शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत

(२) २९७४२ (०८-०१-२०१६). श्री.भाऊसाहेब कांबळे (श्रीरामपूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) संगमनेर (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील खंदारमाळवाडी परिसरात तीन महिन्यांपासून पाऊस नसल्यामुळे तीव्र पाणीटंचाई निर्माण झाली आहे, त्यामुळे पिण्याच्या पाण्यासह जनावरांच्या पाण्याचीही गैरसोय होत असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, येथील पिके पूर्णपणे करपून गेलेली आहेत, जनावरांना चारा नसल्याने शेतकरी पशुधन विकत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, तेथे पाणीपुरवठा करण्यासह पिकांचे पंचनामे करून शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०१-०९-२०१६) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

संगमनेर तालुक्यातील खंदारमाळवाडी परिसरात माहे ऑगस्ट २०१५ मध्ये २ टँकरद्वारे १ गाव व २ वाड्या/वस्त्यांतील १४६५ लोकसंख्येस पिण्याचे पाणी पुरविण्यात आले आहे.

तसेच खंदारमाळवाडी परिसरात ऑगस्ट, २०१५ च्या सुमारास पशुधनास आवश्यक पाणी उपलब्ध होते, असे जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त, अहमदनगर यांनी कळविले आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) खंदारमाळवाडी अंतर्गत खालील वाड्यावस्त्यांना पिण्याचे पाण्याची टंचाई भासत असल्यामुळे

अ) करंजेकरमळा येथे दि.५.०६.२०१५ पासून टँकरची एक खेप दिवसाआड

ब) माहुली येथे दि.१७.०३.२०१६ पासून टँकरची एक खेप दररोज

क) गोधेवाडी येथे दि.१७.०३.२०१६ पासून टँकरची एक खेप तीन दिवसाआड

ड) धुमाळवाडी येथे दि.१७.०३.२०१६ पासून टँकरची एक खेप चार दिवसाआड याप्रमाणे टँकरद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात आला आहे.

सन २०१५ साठी खरीप पिकांचे नुकसान भरपाई अनुदानापैकी खंदारमाळवाडी या गावी एकुण ७२३ खातेदारांना ५२१.७७ हे. क्षेत्राकरिता रु.३५,२७,४४६/- रक्कम वाटप करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**इंग्लड मधील वस्तुसंग्रहालयातील छत्रपती शिवाजी महाराजांची भवानी
तलवार परत आणण्याच्या मागणीबाबत**

(३) ३४६७९ (२१-१२-२०१५). श्री.बाळासाहेब मुरकुटे (नेवासा) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) इंग्लड मधील वस्तुसंग्रहालयातील छत्रपती शिवाजी महाराजांची भवानी तलवार परत आणण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी, नेवासा यांनी महाराष्ट्र शासनाकडे दिनांक ११ जून, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास लेखी मागणी केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आंध्रप्रदेश व पंजाब येथील राज्य शासनाने इतिहास कालीन वस्तु मिळविल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२६-०८-२०१६) : (१) होय.

(२) याबाबतची माहिती शासनाकडे उपलब्ध नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वाशिष्ठी नदी (जि.रत्नागिरी, ता.चिपळूण) येथे बंधारा बांधण्याबाबत

(४) ३६५८४ (१४-०१-२०१६). श्री.सदानंद चव्हाण (चिपळूण) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चिपळूण (जि.रत्नागिरी) येथील वाशिष्ठी नदीपात्रात भरतीचे वेळी दाभोळ खाडीचे खारट पाणी शिरत असल्याने वाशिष्ठी नदीपात्रातील पाण्यावर अवलंबून असलेल्या चिपळूण शहर व लगत गावांच्या पाणी योजनांना खारट व मचूळ पाणी पुरवठा होतो, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दाभोळ खाडीचे पाणी वाशिष्ठी नदीमध्ये येण्यापासून रोखण्यासाठी सदर पाणी योजनांच्या खेडी येथे असलेल्या जॉकवेल नजीक वाशिष्ठी नदीत कोल्हापूर धर्तीवर वसंत बंधारा बांधणेचा प्रस्ताव सुमारे तीन वर्षापूर्वी जलसंपदा विभागाकडे सादर करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

वि.स. २११ (४)

- (३) असल्यास, तदनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (२९-०८-२०१६) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) प्रतिवर्षी माहे जानेवारी ते मे या महिन्यामध्ये वाशिष्टी नदी पात्रामध्ये कोयना जलाशयातून अत्यंत अल्प प्रमाणात पाणी येत असते. यामुळे शहरामध्ये कमी दाबाने पाणी पुरवठा करावा लागतो. परिणामी शहरातील नागरिकांच्या तक्रारी येत असतात. याकरीता उपाययोजना म्हणून खेडी जॅकवेल येथे वाशिष्टी नदीपात्रात वसंत बंधारा बांधणेबाबत मुख्याधिकारी, चिपळूण यांनी कार्यकारी अभियंता, रत्नागिरी पाटबंधारे विभाग (दक्षिण) यांच्याकडे मागणी केलेली आहे. सदर क्षेत्र पूर प्रवण क्षेत्र असल्याने बंधारा गाळाने भरून पूर परिस्थिती निर्माण होऊ शकते. यासाठी सर्वेक्षण व अन्वेषण आवश्यक आहे. वाशिष्टी नदीचा जलशास्त्रीय अभ्यास करण्याचे काम क्षेत्रीय स्तरावर प्रगतीपथावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील ग्रामीण भागात मुख्यमंत्री ग्रामीण पाणीपुरवठा योजना राबविण्याबाबत

(५) ३९०५४ (२०-०१-२०१६). **श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) :** सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील ग्रामीण भागात प्रचलित असलेली पाणीपुरवठ्यासाठी असलेल्या सर्व योजना रद्द करून यापुढे फक्त मुख्यमंत्री ग्रामीण पाणीपुरवठा योजना राबविण्याचा निर्णय राज्य शासनाने नुकताच घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबतची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, मुख्यमंत्री ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनांची अंमलबजावणी केव्हापासून अंमलात येणार आहे ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०१-०९-२०१६) : (१) व (२) हे खरे नाही.

केंद्र शासनाने दि २९ जून, २०१५ रोजीच्या पत्रान्वये राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत प्रगतीपथावरील योजना प्राधान्याने पूर्ण करण्यात याव्यात. तसेच संसद आदर्श ग्राम व फ्लोराईड व असेनिक बाधित गावे/वाड्या वगळता इतर गावांमध्ये नवीन नळपाणी पुरवठा योजना न घेण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(३) राज्यातील ग्रामीण जनतेला पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी मुख्यमंत्री ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम हा राज्य शासनाचा स्वतंत्र कार्यक्रम राबविण्याचे विचाराधीन असून शासन मान्यता मिळाल्यानंतर सदर कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्यात येणार आहे.

पुणे जिल्ह्यातील किल्ले सिंहगडच्या रस्त्याची झालेली दुरवस्था

(६) ४०३०८ (२८-०४-२०१६). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे जिल्ह्यातील सिंहगड किल्ल्याचा रस्ता खडतर आणि जीवघेणा ठरत असल्याचे माहे जानेवारी २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, आठवड्याला लाखोंच्या आत पर्यटन शुल्क प्रवासी भरत असतांना त्यांना खड्डे चुकवत जीव मुठीत धरून वाहने चालवावी लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, ऐतिहासिक महत्व असलेल्या पुणे जिल्ह्यातील सिंहगड किल्ल्याच्या विकासाच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहेत,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१०-०८-२०१६) : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

सिंहगड ते गोळेवाडी या रस्त्याचे मजबूतीकरण व रुंदीकरणाच्या कामाकरिता वनसंवर्धन अधिनियम १९८० अंतर्गत केंद्र शासनाची विधिवत व अंतिम मंजूरी प्राप्त झाली आहे. त्यानुसार रस्त्याच्या कामाकरिता जिल्हा नियोजन समिती, पुणे यांचेकडून वन विभागास रु. ७८९.५६ लक्ष निधी प्राप्त असून सदर प्राप्त निधीतून सार्वजनिक बांधकाम (दक्षिण) विभाग, पुणे यांचेमार्फत ७.६० कि.मी. रस्त्याचे काम पूर्ण केले आहे, उर्वरित १.४० कि.मी. रस्त्याच्या कामाचे अंदाजपत्रक व आवश्यक निधीची मागणी करणेसाठी वन विभागाने सार्वजनिक बांधकाम विभागास सूचित केले आहे. वन संरक्षक समितीमार्फत पर्यटकांकडून त्यांचे वाहनाकरिता उपद्रव शुल्क वसूल केले जाते. सदर शुल्क हे संबंधित वन संरक्षण समितीच्या खात्यामध्ये जमा करण्यात येते. सदर समिती ही आतकरवाडी, डोणजे, थोपटेवाडी, सांबरेवाडी व मोरदारी ही पाच गावांची मिळून एकत्रितरित्या कार्यरत आहे. सदर निधीचा विनियोगाबाबत सदर समिती एकत्रितरित्या निर्णय घेत असते.

गेस्ट हाऊस, ध्यानधारणा केंद्र, संरक्षक कठडे व पदपथ इत्यादी २४०.७५ लक्ष रकमेची कामे महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांनी केली आहेत.

सिंहगड किल्ला व परिसरातील वाहनतळ, स्वच्छतागृह इ. कामे करण्यासाठी रु.१३५.३३ लक्ष महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाने पुणे वनविभागाकडे वर्ग केला होता. सदर निधीतून सार्वजनिक बांधकाम विभाग (दक्षिण) विभाग पुणे यांचेमार्फत काम करण्यात आले आहे.

पुरातत्व विभाग, पुणे यांनी आतापर्यंत केलेली अमृतेश्वर मंदिराच्या जतन व दुरुस्तीचे काम पुरातत्व विभागामार्फत सन २००४-०५ मध्ये करण्यात आले आहे.

तसेच सिंहगड किल्ल्याच्या जतन व दुरुस्तीची कामे पुरातत्व विभागामार्फत करण्यात येत आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील औरंगाबाद विभागासह अन्न व औषध प्रशासन
विभागातील रिक्त पदे भरण्याबाबत

(७) ४०३२१ (०३-०५-२०१६). श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.विजय औटी (पारनेर), डॉ.तुषार राठोड (मुखेड) : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद विभागात येणाऱ्या ८ जिल्ह्यात अन्न व औषध प्रशासन विभागात १४० पदांपैकी ४० पदे रिक्त असल्याने सन २०१५ या कालावधीमध्ये फक्त २ ते ४ कारवाई करण्यात प्रशासनाला यश आले असून विश्लेषक पद रिक्त असल्याने नमुने तपासणीसही विलंब होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच सदर विभागातील रिक्त पदांमुळे अन्न व औषधात भेसळ रोखण्यासाठी मोबाईल व्हॅनचा उपयोग करून कार्यवाही करण्यास मर्यादा येत असल्याचे व भेसळयुक्त अन्नपदार्थ, बंदी घातलेले (तंबाखुजन्य पदार्थ) ठिकठिकाणी विकले जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) राज्यात अन्न व औषध प्रशासन विभागात प्रथम श्रेणी अधिकाऱ्यांपासून ते चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांची ३५ टक्के पदे रिक्त असल्यामुळे शासनाच्या कामात गैरसोय निर्माण होत असल्याचे दिनांक ७ फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने रिक्त पदे तातडीने भरण्याबाबत व विभागाची कार्यक्षमता वाढविण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट (३०-०८-२०१६) : (१) व (२) अन्न व औषध प्रशासनाच्या औरंगाबाद विभागामध्ये सन २०१५-१६ या वर्षामध्ये अन्न पदार्थाचे १११९ नमुने व औषधांचे एकूण ५८० नमुने तपासणीसाठी काढण्यात आले आहेत. या कालावधीत १७ धाडींमध्ये रु.८६ लाख किमतीची औषधे ताब्यात घेण्यात आली आहेत. तसेच दिनांक १७.०७.२०१५ पासून प्रतिबंधित अन्न पदार्थांच्या २३ प्रकरणांमध्ये रु.५,१५,२६,१२५/- किमतीचा साठा जप्त करण्यात आला आहे. याबाबत २०१ एफआयआर नोंदविण्यात आले आहेत व १५५ प्रकरणी न्यायालयात खटले दाखल करण्यात आले आहेत. यास्तव रिक्त पदांमुळे विलंब झाल्याचे आढळून आलेले नाही.

(३) व (४) रिक्त पदांमुळे प्रशासनाच्या कामकाजात गैरसोय निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आलेले नाही. तसेच रिक्त पदे पदोन्नतीने व नामनिर्देशनाने भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात जमिनीतील पाण्याची पातळी खाली गेलेल्या व पाण्यात मर्यादेपेक्षा अधिक फ्लोराइड क्षार असलेल्या भागात उस-भात पिकांची लागवड न करण्याबाबत

(८) ४०४५६ (२८-०४-२०१६). श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात जमिनीतील पाण्याची पातळी खाली गेलेल्या व पाण्यात मर्यादेपेक्षा अधिक फ्लोराइड क्षार असलेल्या भागात उस-भात पिकांची लागवड न करण्याबाबत धोरणात्मक निर्णय घ्यावा, अशी सूचना राष्ट्रीय हरित लवादाने केल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, पाण्याचे नमुने तपासून प्रतिबंधात्मक उपाययोजना अंमलात आणाव्यात असे आदेशही लवादाने दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासन सदर धोरणात्मक निर्णय व प्रतिबंधात्मक उपाययोजनाची अंमलबजावणी पाण्याची पातळी कमी असलेल्या जिल्ह्यांमध्ये करणार आहे काय,

(४) तसेच, पाण्यात फ्लोराइडचे प्रमाण मर्यादेपेक्षा अधिक असल्यास दुषित पाणी सोडणाऱ्या उद्योग व प्रकल्पांवर शासन कारवाई करणार आहे काय, असल्यास, कधीपर्यंत शासन कारवाई करणार आहे,

(५) नसल्यास, त्याची काय कारणे आहेत ?

श्री. रामदास कदम (२७-०७-२०१६) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

तथापि, मा. राष्ट्रीय हरित लवादाने अर्ज क्र.४७/२०१३ - असिम सरोदे आणि इतर विरुद्ध जिल्हाधिकारी, नांदेड व महाराष्ट्रातील इतर १२ जिल्हे या प्रकरणी दिनांक ११.०१.२०१६ रोजीच्या आदेशानुसार पाण्याचे नमुने तपासून, प्रतिबंधात्मक उपाय-योजना अंमलात आणाव्यात असे आदेश दिले आहेत.

(३) याबाबत महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत संबंधीत विभागांशी चर्चा करून, राष्ट्रीय हरित लवादाच्या दिनांक ११.०१.२०१६ च्या अंमलबजावणी करून, पाण्याची पातळी कमी असलेल्या जिल्ह्यांमध्ये योग्य त्या उपाय-योजना करण्याबाबत अनुक्रमे दिनांक ०१.०२.२०१६ रोजीच्या पत्रानुसार विनंती केली आहे.

(४) राष्ट्रीय हरित लवादाच्या उपरोक्त आदेशानुसार, म.प्र.नि. मंडळ व भूजल सर्वेक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या दिनांक ०३.०२.२०१६, ११.०२.२०१६ व २०.०२.२०१६ रोजी झालेल्या बैठकांच्या अनुषंगाने, म.प्र.नि. मंडळाने रु. १००/- करोडपेक्षा जास्त भांडवल असणाऱ्या तसेच महाराष्ट्र औद्योगिक विकास विभागाच्या अख्यात्यारिबाहेर असणाऱ्या कारखान्यांना भूजल सर्वेक्षण विभागाचे ना हरकत प्रमाणपत्र घेणे त्यांच्यावर बंधनकारक असल्याबाबत कळविले आहे.

तदनंतर, जलसंसाधन नदी विकास व गंगा संरक्षण मंत्रालय, भारत सरकार यांनी दिनांक १०.०२.२०१६ रोजीच्या पत्रानुसार म.प्र.नि. मंडळास, त्यांनी महाराष्ट्रातील १२ जिल्ह्यातील ३६ कारखान्यांना ना हरकत प्रमाणपत्र दिले असल्याबाबत कळविले आहे.

तसेच जलसंसाधन नदी विकास व गंगा संरक्षण मंत्रालय, भारत सरकार यांनी जमिनीखालील क्षारयुक्त पाण्याचा उपसा करणाऱ्या ९ कारखान्यांना दिनांक २९.०३.२०१६ रोजीच्या आदेशानुसार भूजल सर्वेक्षण विभागाचे ना हरकत प्रमाणपत्र घेणे त्यांच्यावर बंधनकारक असल्याबाबत कळविले आहे. त्याचप्रमाणे जर त्यांनी सदरहू प्रमाणपत्र घेतले नाही, तर त्यांच्यावर म.प्र.नि. मंडळ व भूजल सर्वेक्षण विभाग योग्य ती कायदेशीर कारवाई करेल अशा सूचना सदरहू पत्रानुसार दिल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नांदेड जिल्हा परिषद राबवत असलेल्या खड्डे अन डासमुक्त गाव
हा "नांदेड पॅटर्न" राज्यात राबविण्याबाबत**

(९) ४०४६८ (१०-०५-२०१६). श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्हा परिषद राबवत असलेल्या खड्डे अन डासमुक्त गाव या "नांदेड पॅटर्न" ची सर्व देशभर चर्चा असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पॅटर्नद्वारे नांदेड मधील १०० गावे डासमुक्त झाली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर पॅटर्नची दखल केंद्राच्या पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्रालयाने ही घेतली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्य शासन सदर पॅटर्न राज्यभर राबविण्याबाबत उपाययोजना करणार आहे काय,

(५) असल्यास, त्याची अंमलबजावणी कशाप्रकारे असणार आहे,

(६) नसल्यास, त्याची काय कारणे आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (१०-०८-२०१६) : (१) व (२) होय. जिल्हा परिषद नांदेड अंतर्गत जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये खड्डे अन डासमुक्त गांव ही योजना राबविली जात आहे. सदर योजने अंतर्गत जिल्ह्यातील जवळपास १२२ गावे डासमुक्त झालेली आहेत.

(३) खड्डे अन डासमुक्त गांव या योजनेबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड यांनी एक सादरीकरण केंद्र शासनाच्या पेयजल व स्वच्छता मंत्रालयाकडे केले आहे.

(४), (५) व (६) सदर योजने अंतर्गत बांधण्यात आलेल्या शोषखड्ड्याचा भूजल पुनर्भरणाच्या संदर्भात पाणी पातळीचा अभ्यास भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा यांच्यामार्फत प्रगती पथावर आहे. भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणेच्या अभ्यास अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर सदर योजना राज्यभरात राबविण्याबाबत निर्णय घेण्यात येईल.

राज्यात अनेक दुकानांत विकलेला माल परत घेतला जाणार नाही अशा प्रकारच्या नियमबाह्य पाट्या लावण्यात येत असल्याबाबत

(१०) ४२५२५ (२८-०४-२०१६). अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात अनेक विविध दुकानांत विकलेला माल परत घेतला जाणार नाही अशा प्रकारच्या नियमबाह्य पाट्या लावण्यात येवून ग्राहकांची लुट करण्यात येत असल्याचा प्रकार माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर नियमबाह्य पाट्या लावणा-या दुकानदारांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती तातडीची कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट (२३-०८-२०१६) : (१) अशाप्रकारची तक्रार शासनाकडे, ग्राहक आयोगाकडे अथवा जिल्हा मंचाकडे प्राप्त झालेली आढळून येत नाही.
(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात लोककलेच्या माध्यमातून समाजजागृती करणाऱ्या कलाकारांना मराठी चित्रपटांप्रमाणे अनुदान देण्याची मागणी

(११) ४३५३० (२८-०४-२०१६). श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात लोककलेच्या माध्यमातून ग्रामीण भागात ज्वलंत कथानकाद्वारे समाजजागृती करणाऱ्या कलाकारांना वाढीव मानधन सुरु करून ग्रामीण कला संस्कृतीला चालना देण्यासाठी मराठी चित्रपटांप्रमाणे सरसकट अनुदान द्यावे अशी मागणी कलाकारांनी राज्य शासनाकडे वारंवार केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, असल्यास, त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०२-०८-२०१६) : (१) अशी कोणतीही मागणी शासनाकडे प्राप्त झाल्याचे आढळून येत नाही.
(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आत्करगाव हद्दीतील (ता.खालापूर,जि.रायगड) टेंबेवाडी गावाजवळील
रायगड कार्बाईडस कारखान्यातून होणारे प्रदूषण**

(१२) ४४६१२ (२८-०४-२०१६). श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) साजगाव (ता.खालापूर, जि.रायगड) पंचक्रोशीतील आत्करगाव हद्दीतील टेंबेवाडी गावाजवळील रायगड कार्बाईडस कारखान्यातील प्रदुषित पाणी रहदारीच्या रस्त्यावर सोडण्यात येणाऱ्या उग्र पाण्यामुळे नागरीकांसह गुरा-ढोरांना त्रास होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत सामाजिक कार्यकर्त्यांसह नागरीकांनी प्रदुषण मंडळ कर्जत व रायगड विभाग यांच्याकडे दिनांक १६ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास लेखी तक्रारी केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने संबंधितांवर कोणतीही कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम (२७-०७-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही. याबाबत महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे लेखी तक्रार प्राप्त झालेली नाही. तथापि, दि. १५.०१.२०१६ रोजी भ्रमनध्वनीद्वारे तक्रार प्राप्त झाली होती.

(३) तक्रारीच्या अनुषंगाने दि. १५.०१.२०१६ रोजी समक्ष भेट देऊन पाहणी केली व सांडपाणी बाहेर जाणार नाही याबाबत काळजी घेण्याबाबत कारखान्यास कारणे दाखवा नोटीस बजावली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला (जि.अकोला) तालुक्यात टाकळी - जलंब येथे चालविण्यात
येणा-या प्रभात महिला बचतगटावरील कारवाईबाबत**

(१३) ४५५९० (२८-०४-२०१६). श्री.हरिष पिंपळे (मुर्तिजापूर) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला (जि.अकोला) तालुक्यात टाकळी-जलंब येथे चालविण्यात येणा-या प्रभात महिला बचत गट संचालिकेकडून वजनमापांसह सुमारे १६ हजारांचा धान्यसाठा जप्त करण्यात आल्याची कारवाई पुरवठा विभागामार्फत माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या बचतगटातर्फे अवैध स्वस्त धान्य दुकान चालविण्यात येत असून शासकीय मालाची अवैध विक्री देखील सुरु होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी सदरहू बचतगटावर व संबंधितांवर कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा येत आहे ?

श्री. गिरीश बापट (२६-०९-२०१६) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) प्रभात बचत गटाला मौ. टाकळी जलम येथे रास्तभाव दुकान मंजूर आहे. सदर रास्तभाव दुकानाकडून शासकीय धान्याची अवैध मार्गाने विल्हेवाट लावण्याची बाब लक्षात आल्यामुळे त्यांच्या विरुद्ध जीवनावश्यक वस्तू कायदा १९५५ चे कलम ३ व ७ अन्वये गु.र.क्र.३११५/२०१५ दिनांक१७/ १२/२०१५ रोजी रामदास पेठ पोलीस ठाणे, अकोला येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.

तसेच या दुकानाच्या प्राधिकारपत्राच्या नावे जमा असलेली १००% अनामत रक्कम शासन जमा करण्यात आली असून, दुकानाचे प्राधिकारपत्र रद्द करण्यात आले आहे.

**कॉर्न (ता.खेड,जि.पुणे) या कारखान्यातील सांडपाण्यामुळे
विहिरींचे पाणी दुषित झाल्याबाबत**

(१४) ४५६८१ (२८-०४-२०१६). श्री.सुरेश गोरे (खेड आळंदी) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे कारेगाव (ता.खेड, जि.पुणे) येथील कॉर्न या कारखान्याने बोअर घेऊन सांडपाणी त्यात सोडल्यामुळे विहिरींचे पाणी दुषित झाल्याने नागरिकांच्या जीविताला धोका निर्माण झाल्याचे माहे जानेवारी २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने उक्त प्रकरणाची चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने संबंधित कंपनीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम (२७-०७-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**यड्राव (ता.शिरोळ, जि.कोल्हापूर) येथील रामगोपाल बिडला प्रा.लि.येथून
रसायनयुक्त दूषित पाण्यामुळे होणारे प्रदूषण**

(१५) ४६२६६ (२८-०४-२०१६). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) यड्राव (ता.शिरोळ, जि.कोल्हापूर) येथील रामगोपाल बिडला प्रा.लि.या उद्योगातून रसायनयुक्त दूषित पाणी उघड्यावर सोडल्याने दुर्गंधी पसरून विहिर व कुपनलिकेचे पाणी प्रदूषित होत असल्याने यासंदर्भात प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे ग्रामस्थांनी वारंवार तक्रार करूनही कोणतीच कारवाई करित नसल्याने माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान आंदोलन केले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या संदर्भात शासनाने संबंधित कंपनीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम (२७-०७-२०१६) : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

तक्रार आली हे खरे आहे. भेटीच्या दरम्यान उद्योगाचे सांडपाणी आवाराच्या बाहेर जात नाही असे आढळून आले. तथापि, घरगुती सांडपाणी उद्योगाच्या आवाराच्या बाहेर जावू नये यासाठी उपाययोजना करण्याच्या सूचना भेटीदरम्यान देण्यात आल्या.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

बुलढाणा जिल्हयातील रास्त भाव धान्य दुकानात रॉकेल व धान्य

पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध नसल्याबाबत

(१६) ४८६२९ (२८-०४-२०१६). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा जिल्हयातील रास्त धान्य दुकानामध्ये पुरेशा प्रमाणात रॉकेल व धान्य उपलब्ध नसल्याचे दिनांक १५ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणाची चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) तसेच, उक्त ठिकाणी पुरेशा प्रमाणात रॉकेल व धान्य उपलब्ध करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट (०४-०६-२०१६) : (१) व (२) अशा स्वरूपाची कोणतीही तक्रार जिल्हा पुरवठा कार्यालय, बुलढाणा यांच्याकडे प्राप्त झालेली नाही.

बुलढाणा जिल्हयात मंजूर करण्यात येणारे धान्य व केरोसिनचे वाटप पात्र शिधापत्रिकाधारकांना करण्यात येते.

बुलढाणा जिल्हयात परवानाधारकांच्या नियमित तपासण्या करण्यात येतात. तपासणीत दोषी आढळून आलेल्या परवानाधारकांविरुद्ध नियमानुसार कारवाई करण्यात येते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

देवगड-जामसंडे (जि. सिंधुदुर्ग) येथील ग्रामस्थांसाठी पिण्याच्या

पाण्याची व्यवस्था करण्याबाबत

(१७) ४९०९९ (२८-०४-२०१६). श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देवगड-जामसंडे (जि. सिंधुदुर्ग) येथील ग्रामस्थांसाठी पिण्याच्या पाणी प्रश्नासाठी

मा. पाणीपुरवठा मंत्री, तसेच मा. पालकमंत्री (सिंधुदुर्ग), मुख्य कार्यकारी अधिकारी (जि. प. सिंधुदुर्ग) यांच्याकडे प्रश्न मांडून देखील शासनाने दखल घेतली नसल्याच्या निषेधार्थ माहे नोव्हेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी तीव्र जनआंदोलनाचा इशारा दिलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने घेण्यात आलेल्या निर्णयाचे स्वरूप काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (२६-०७-२०१६) : (१) होय.

(२) होय, पाणी टंचाई कार्यक्रमांतर्गत सन २०१५-१६ मध्ये देवगड-जामसंडे, जि. सिंधुदुर्ग येथील नळ पाणी पुरवठा योजनेची विशेष दुरुस्ती उपाययोजना घेण्यात आली आहे. सदर कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. तथापि कंत्राटदाराने सद्यस्थितीत पावसाळा असल्याने काम पूर्ण करण्यास मुदतवाढ मागितली असल्याने हे काम ऑक्टोबर २०१६ अखेर पूर्ण करण्यात येणार आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील मुळा-मुठा नदीच्या शुध्दीकरणासाठी जपान इंटरनॅशनल को.ऑ. एजन्सी (जायका) या कंपनीशी केलेला करार

(१८) ५०९७२ (२८-०४-२०१६). श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.अतुल सावे (औरंगाबाद पूर्व), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यातील मुळा-मुठा नदीच्या शुध्दीकरणासाठी केंद्र व राज्य शासनाने जपान इंटरनॅशनल को.ऑपरेशन एजन्सी (जायका) कंपनीशी करार केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कराराचे सर्वसाधारण स्वरूप काय आहे,

(३) तसेच, सदर प्रकल्पाला किती खर्च येणार आहे आणि यामध्ये केंद्र शासनाचा व पुणे महानगरपालिकेचा किती टक्के आर्थिक गुंतवणूकीचा वाटा आहे,

(४) असल्यास, सदर काम किती वर्षात पूर्ण करून नदी प्रदूषण मुक्त करण्याचे नियोजन आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम (२७-०७-२०१६) : (१) होय.

(२) राष्ट्रीय नदी कृती कार्यक्रमांतर्गत पुणे शहरात निर्माण होणाऱ्या संपूर्ण घरगुती सांडपाण्यावर प्रक्रिया करून पाणी नदीत सोडणे.

(३) सदरची योजना राबविण्याकरीता योजनेच्या ८५% रक्कम केंद्र शासनाकडून अनुदान स्वरूपात पुणे मनपाला प्राप्त होणार असून, उर्वरीत १५% रक्कम पुणे मनपाने उभारणे अपेक्षित आहे.

- (४) सदरची योजना तीन वर्षांच्या कालावधीमध्ये राबविण्याचा पुणे मनपाचा मानस आहे.
(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला जिल्ह्यात वैधमापन नियमांचे उल्लंघन करून
ग्राहकांची फसवणुक होत असल्याबाबत**

(१९) ५१३७३ (२८-०४-२०१६). श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अकोला जिल्ह्यात वैधमापन नियमांचे उल्लंघन होत असून ग्राहकांची मोठ्या प्रमाणात फसवणुक होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर जिल्ह्यात वैधमापन शास्त्र विभागाच्या अधिका-यांनी दिनांक १९ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास वैधमापन नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या विक्रेत्यांवर धाडी घातल्या आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, उक्त धाडीमध्ये नेमके काय आढळून आले,
(४) असल्यास, शासनाने सदर प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, उक्त चौकशीमध्ये काय आढळून आले, त्यानुषंगाने दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे तसेच अशा अवैध बाबींना अटकाव करण्याकरिता शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट (०१-०८-२०१६) :(१), (२), (३), (४) व (५) होय, हे खरे आहे.

अकोला जिल्ह्यामध्ये वैधमापन शास्त्र अधिनियम, २००९ मधील तरतूदीनुसार करण्यात आलेल्या कार्यवाहीमध्ये एकूण २१ आस्थापनाविरुद्ध आवेष्टित वस्तुंवर विहित उद्घोषणा नसताना त्यांची विक्री करणे, पाण्याच्या बाटलीची तसेच इतर शितपेयांची छापिल विक्री किंमतीपेक्षा अधिक दराने विक्री करणे, तोलन उपकरणे वा मापन उपकरणांची फेरपाडताळणी व मुद्रांकन न करून घेणे इत्यादी तरतूदींच्या भंगाबद्दल कायदेशीर कारवाई करण्यात आली असून यापैकी १८ प्रकरणे अधिनियमातील तरतूदीनुसार प्रशमित करण्यात आली असून २ प्रकरणे कारवाईसाठी निरीक्षणाकडे प्रलंबित आहेत. प्रशमित करण्यात आलेल्या प्रकरणांमध्ये एकूण रु. ४७,०००/- एवढी प्रशमन रक्कम संबधितांनी शासन जमा केली आहे तसेच ग्राहकांची फसवणुक होत असल्यास या यंत्रणेचे संकेत स्थळ तसेच ई-मेल, व्हॉट्स अॅप आणि ट्विटरद्वारेही तक्रार करण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

अमरावती येथील जिल्हा परिषदेला अनुसूचित जातीच्या बहुसंख्य लोक असलेल्या गावामध्ये पाण्याची व्यवस्था करण्यासाठी दिलेल्या निधीचा गैरवापर होत असल्याबाबत

(२०) ५२१४४ (२९-०४-२०१६). श्री.प्रभुदास भिलावेकर (मेळघाट) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अमरावती येथे शासनाने जिल्हा परिषदेला अनुसूचित जातीच्या बहुसंख्य लोक असलेल्या गावामध्ये पाण्याची व्यवस्था करण्यासाठी १ कोटी रुपये दिले असून कमीशनपोटी हा निधी दुसऱ्या गावांमध्ये वळविला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय व चौकशीअंती काय आढळून आले,
- (३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषींवर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०३-०८-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

माजलगांव (जि. बीड) येथे सुजल निर्मल अभियान योजने अंतर्गत पुरक पाणी पुरवठा योजना कार्यान्वित करणे बाबत

(२१) ५२८०५ (२८-०४-२०१६). श्री.आर. टी. देशमुख (माजलगांव) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) माजलगांव (जि.बीड) येथील सुजल निर्मल अभियान योजने अंतर्गत पुरक पाणी पुरवठा योजनेचे काम दिलेल्या वेळेत पूर्ण झाले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर पाणी पुरवठा योजनेचे बील लोकवर्गणी न घेता तसेच काम अर्धवट असतांना संबंधित गुत्तेदारास दिले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने संबंधित अधिकारी व गुत्तेदारावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (३०-०८-२०१६) : (१) होय. महाराष्ट्र सुजल व निर्मल अभियानांतर्गत माजलगाव पाणी पुरवठा योजनेतील कामांसाठी ठेकेदारास दि.४.६.२०१४ रोजी कार्यादेश देण्यात आले होते. त्यानुसार सदरची कामे १२ महिन्यांच्या कालावधीत पूर्ण करणे आवश्यक होते. तथापि, योजनेतील जलवाहिनी व वितरण वाहिनीचे कामासाठी ठेकेदारास राज्यमहामार्ग व राष्ट्रीय महामार्ग क्रॉसिंगसाठी संबंधित कार्यालयांची वेळेवर परवानगी न मिळाल्याने तसेच मार्केट कमिटी मॉड्युल यांचेकडून करण्यात आलेली अडवणूक, गावठाणातील स्थानिक

अतिक्रमणे इ.विविध कारणांमुळे सदरची कामे विहित वेळेत पूर्ण करण्यास विलंब झाला. सदर कामांस माजलगाव नगर परिषदेने ठराव क्र.११५३ अन्वये दि.३१.८.२०१६ पर्यंत मुदतवाढ दिली आहे. सदरस्थितीत मंजूर भांडवली कामे ९२.५% तसेच सुधारणा कामे ९९% पूर्ण झाली आहेत.

(२) नाही. शासन निर्णय, दिनांक ८.५.२०१४ प्रमाणे माजलगाव नगर परिषदेने स्वहिश्याची संपूर्ण रक्कम रुपये ४६.३५ लक्ष बँक खात्यामध्ये जमा केली आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्हा परिषदेमध्ये पाणीपुरवठा योजनांचा झालेला गैरव्यवहार

(२२) ५४२८१ (१०-०८-२०१६). श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), अॅड.के.सी.पाडवी (अक्कलकुवा), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.सरदार तारासिंह (मुलुंड), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.वैभव नाईक (कुडाळ), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.अतुल सावे (औरंगाबाद पूर्व), श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्हा परिषदेमध्ये रुपये ३१७ कोटींचा पाणीपुरवठा योजनांचा गैरव्यवहार झाला असल्याचे उघड झाले असून गैरव्यवहारातील २५ पाणीपुरवठा समितींवर गुन्हे दाखल करण्यात आले असल्याचे व जिल्हयातील पाणी टंचाईची समस्या सोडविण्यासाठी सदरहू रक्कम खर्च झाली असतानाही एकही योजना पूर्ण झाली नसल्याचे दिनांक १७ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच मुरबाड तालुक्यामध्ये १७५ योजनांना मंजूरी देण्यात आली होती त्यापैकी केवळ ४२ योजना पूर्ण झाल्या असून १३३ योजना प्रलंबित असून दोनशेपेक्षा जास्त गावपाडे अपुऱ्या नळपाणी योजनांमुळे टंचाईग्रस्त असतानाही शासकीय यंत्रणेने केवळ १४ गांवे ३१ वाड्याच टंचाईग्रस्त घोषित केली असल्याचे तर शहापूर तालुक्यामध्ये १३० योजनांना मंजूरी देण्यात आली होती, त्यापैकी ९३ योजना प्रलंबित असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मुरबाड तालुक्यात २००३-०४ ते २०१०-११ सालापर्यंत रु.८३ कोटी ३३लाख १७ हजार निधीच्या १८७ नळ पाणीपुरवठा योजना मंजूर झाल्या असून त्यापैकी ५२ कोटी ३८ लाख ४९ हजार रुपये खर्चासाठी वितरीत करण्यात आले असूनही ४३ योजना अत्यंत निकृष्ट पध्दतीने पूर्ण केल्याचे निदर्शनास आले आहे, १८७ मंजूर नळ पाणीपुरवठा योजनांपैकी ४३योजना अंतिम टप्प्यात, १२३ पाणीपुरवठा योजनांमध्ये पाणीपुरवठा समित्यांनी निधीचा गैरवापर करून अपूर्ण ठेवल्या आहेत या कारणास्तव पाणी टंचाईमुळे नागरिकांची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०६-०९-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

ठाणे जिल्ह्यातील राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत मंजूर करण्यात आलेल्या ६२२ ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समितीच्या उदासिनतेमुळे व अंतर्गत वादामुळे या योजना बऱ्याच काळापासून रखडलेल्या अवस्थेत आहेत. सदर योजनांची मंजूर किंमत रुपये १८३ कोटी आहे. जिल्हा परिषदेच्या प्रयत्नातून ३१८ योजना पूर्ण करण्यात आलेल्या आहेत. २९ योजनांच्या ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समितीच्या अध्यक्ष, सचिव व तांत्रिक सेवा पुरवठादार यांच्यावर गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

(२) व (३) हे खरे नाही.

मुरबाड तालुक्यामध्ये १७५ नळ पाणी पुरवठा योजना व १२ साधी विहिर योजना मागील १० वर्षांमध्ये मंजूर करण्यात आल्या आहेत. सदर योजनांची मंजूर किंमत रुपये ५४.३८ कोटी असून आजतागायत रुपये ३८.९८ कोटी खर्च झालेला आहे. सदर योजनांपैकी ४७ नळ पाणी पुरवठा योजना, ११ साधी विहिरीच्या योजना पूर्ण झालेल्या आहेत. योजनेचे काम अर्धवट असले तरी ४७ योजनांमधून पाणी सुरु करण्यात आले आहे व उर्वरित रखडलेल्या योजनांसाठी नियमानुसार कार्यवाही करून योजना पूर्ण करून घेणेसाठी विभागीय व उपविभागीय स्तरावर प्रयत्न सुरु आहेत.

उर्वरित योजनांचे अध्यक्ष, सचिव व तांत्रिक सेवा पुरवठादार यांचेवर आर्थिक अपहाराप्रकरणी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे व ८ योजनांमध्ये प्रथम दर्शनी अपहार निदर्शनास आल्याने सदर योजनांची दिनांक २७/०६/२०१६ रोजी अति. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेमार्फत सुनावणी घेण्यात आली असून आर्थिक तफावत दूर करणेसाठी संबंधितांना १० दिवसाची मुदत देण्यात आली आहे.

मुरबाड तालुक्यातील २०० पेक्षा जास्त गाव / पाडे टंचाईग्रस्त असल्याची बाब खरी नसून सन २०१५-१६ मध्ये १७ गावे व ३४ पाड्यांना मागणीप्रमाणे टॅकरने पाणी पुरवठा करण्यात आला आहे.

शहापूर तालुक्यामध्ये १३० नळ पाणी पुरवठा योजना मागील १० वर्षांच्या कालावधीमध्ये मंजूर करण्यात आल्याची बाब खरी आहे. परंतु त्यापैकी ३८ योजना पूर्ण झालेल्या असून ४५ योजनांची कामे अर्धवट असली तरी पाणी सुरु करण्यात आले आहे व उर्वरित रखडलेल्या योजनांसाठी नियमानुसार कार्यवाही करून योजना पूर्ण करून घेणेसाठी विभागीय व उपविभागीय स्तरावर प्रयत्न सुरु आहेत.

(४) सन २०१५ च्या पावसाळी अधिवेशनामध्ये ठाणे जिल्ह्यातील रखडलेल्या योजनांबाबत लक्षवेधी उपस्थित करण्यात आली होती. विभागीय आयुक्त यांचेमार्फत नेमण्यात आलेल्या पथकामार्फत ठाणे जिल्ह्यातील ६२२ योजनांची चौकशी करण्यात आली आहे. सदर चौकशीचा अहवाल दिनांक ०२/०५/२०१६ अन्वये प्राप्त झाला असून त्या अहवालानुसार कारवाई सुरु आहे.

ठाणे जिल्ह्यामधील रखडलेल्या योजनांपैकी आर्थिक अपहार निदर्शनास आलेल्या २९ योजनांच्या ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समितीच्या अध्यक्ष, सचिव व तांत्रिक सेवा पुरवठादार यांच्यावर गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत. गुन्हे दाखल करण्यात आलेल्या २९ योजनांपैकी अपहारीत रक्कमेचा भरणा करण्यात आलेल्या ६ योजना व अपहारीत रक्कमेचे काम करण्यात आलेल्या ३ योजना वगळून उर्वरित २० योजनांचे अध्यक्ष, सचिव यांचे ७/१२ वर बोजा चढविण्याचा प्रस्ताव दिनांक २२/०६/२०१६ रोजी जिल्हाधिकारी यांचेकडे सादर करण्यात आला असून त्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

तसेच प्रथम दर्शनी आर्थिक तफावत निदर्शनास आलेल्या १९ योजनांबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे वतीने अति. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेकडे दिनांक २७/०६/२०१६ रोजी ग्रामसेवक, सरपंच, अध्यक्ष, सचिव यांची सुनावणी घेण्यात आली असून त्यांना तफावत दूर करण्यासाठी ७ जुलै, २०१६ पर्यंत मुदत देण्यात आली आहे. सदर मुदत संपल्यावर तफावत दुर करणाऱ्यांविरुद्ध गुन्हा दाखल करणेची व ७/१२ वर बोजा चढविण्याची कारवाई नियोजित आहे.

रखडलेल्या योजनांमध्ये अधिकाऱ्यां-मार्फत निधीचा अपहार करण्यात आल्याची बाब निदर्शनास आलेली नाही. तथापि, योजना पूर्ण न होण्याबाबत सर्व शाखा अभियंता यांना जबाबदार धरून त्यांची १ वेतनवाढ रोखण्याची कारवाई करणेत आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

संगमनेर (जि.अहमदनगर) शहरातील जमजमनगर येथील गोदामावर

रॉकेलचा अवैधरित्या साठा जप्त केल्याबाबत

(२३) ५४८८० (१०-०८-२०१६). श्री.विजय औटी (पारनेर), श्री.सरदार तारासिंह (मुलुंड) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) संगमनेर (जि. अहमदनगर) शहरातील जमजमनगर येथील एका गोदामावर पोलीस निरीक्षक गोविंद ओमासे यांनी टाकलेल्या छाप्यामध्ये मोसीन इक्बाल शेख यांनी अवैधरित्या साठा केलेले सुमारे २५ हजार रुपयाचे १२०० लिटर रॉकेल जप्त केल्याचे दिनांक २२ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणाबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने मोसीन इक्बाल शेख यांचेबरोबर अन्य किती व्यक्ती या रॉकेलच्या काळा बाजारामध्ये समाविष्ट आहेत, त्यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट (०२-०९-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

जमजम कॉलनी, संगमनेर, जि.अहमदनगर येथे एका गोडाऊनवर दि.२१.४.२०१६ रोजी संगमनेर शहर पोलिसांनी अचानक छापा टाकला असता अंदाजे रु.२५,२००/- किमतीचे १२०० लि. केरोसिनचा अवैध साठा आढळून आला.

(२) सदर गोडाऊनच्या मालकाकडे केरोसिन विक्री परवाना किंवा केरोसिनचा साठा परवाना नसल्यामुळे सदर एकाच इसमाविरुद्ध जीवनावश्यक वस्तू अधिनियम, १९५५ मधील कलम ३ व ७ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

सदर ठिकाणी आढळून आलेला अवैध केरोसिन साठा जप्त करण्यात आला असून सदर केरोसिनचे वितरण किरकोळ केरोसिन परवानाधारकांमार्फत पात्र शिधापत्रिका धारकांना करण्यात आले आहे. सदर प्रकरणी पोलिस स्टेशनमार्फत चौकशी सुरु असून प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पांढरे पाणी - अनुस्करा (ता.शाहुवाडी जि.कोल्हापूर) येथील

परिसरातील कूपनलिका बंद असल्याबाबत

(२४) ५४८९२ (१०-०८-२०१६). श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहुवाडी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पांढरे पाणी ते अनुस्करा (ता.शाहुवाडी, जि.कोल्हापूर) या टप्प्यांत तीसपैकी केवळ तीन कूपनलिकांना पाणी येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर परिसरातील नागरिकांना पाणी टंचाईच्या भीषण समस्याला सामोरे जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर बंद असलेल्या कूपनलिका सुरळीत सुरु करणेसाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०१-०९-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शेलगांव देशमुख (जि. बुलढाणा) येथील महाजल योजनेच्या

कामाची चौकशी करण्याची मागणी

(२५) ५४९१२ (१०-०८-२०१६). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शेलगांव देशमुख (जि. बुलढाणा) येथील महाजल योजनेच्या कामाची चौकशी करण्याची मागणी ग्रामस्थांनी माहे मे, २०१६ पासून वारंवार संबधित अधिका-यांकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कामाची चौकशी करण्यात आली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (१९-०९-२०१६) : (१) होय.

(२) होय.

ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती, तसेच सरपंच व ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत, शेलगांव देशमुख हे दोषी असल्याचे आढळून आले आहे. त्यानुसार, त्यांचेविरुद्ध कार्यवाही करण्याची शिफारस चौकशी अहवालात करण्यात आली आहे.

चौकशी अहवालातील शिफारशीनुसार पुढील कार्यवाहीच्या सूचना गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, मेहकर यांना दिल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चेंद्रे (ता.अलिबाग, जि.रायगड) व रोहा शहरातील भरवस्तीमधील गॅस
गोदामे इतरत्र स्थलांतरीत करण्याबाबत**

(२६) ५५२४९ (१०-०८-२०१६). श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग), श्री.धैर्यशील पाटील (पेण) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चेंद्रे (ता.अलिबाग, जि.रायगड) व रोहा शहरातील भरवस्तीमध्ये गॅस गोदामे आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अलिकडच्या काही महिन्यात गॅस गोदामामध्ये स्फोट होऊन काही प्रमाणात मनुष्यहानी व वित्तहानी झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर दोन्ही गॅस गोदामे भरवस्तीतून इतरत्र स्थलांतरीत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट (२६-०८-२०१६) : (१) होय. हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) हे खरे नाही.

मे.जगे आणि सन्स या गॅस वितरकाचे चेंद्रे येथील व मे.रियल गॅस एजन्सी या वितरकाचे मौजे अष्टमी, ता.रोहा येथील गॅसची गोदामे लोकवस्तीत आहेत.

उपरोक्त दोन्ही ठिकाणी गॅसचा स्फोट होवून मनुष्य वा वित्त हानी झालेली नाही.

तथापि, चेंद्रे येथील लोकवस्तीतील गोदामे इतरत्र हलवण्याबाबत जिल्हा पुरवठा अधिकारी, रायगड अलिबाग यांनी त्यांचे दि.१७/०६/२०१५ व दि.०४/०६/२०१६ पत्रान्वये भारत गॅस एजन्सी, मे.जगे आणि सन्स, अलिबाग यांना कळविण्यात आलेले आहे.

तसेच रोहा तालुक्यातील मे.रियल गॅस एजन्सी धारकांना लोकवस्तीपासून दूर सुरक्षित ठिकाणी हलविण्याबाबत तहसिलदार, रायगड-अलिबाग यांनी त्यांचे दि.०४/०७/२०१६ अन्वये नोटीस दिली आहे.

गॅस वितरकाने लोकवस्तीपासून दूर गोदामासाठी जागा विकत घेतली असून, गॅसचे गोदामे नजिकच्या कालावधीत लोकवस्ती बाहेर हलविण्यात येणार आहे.

**नागपूर येथील नेरी सेंटरच्या टीमने बुलढाणा जिल्ह्यातील काही
गाव परिसरातील पाण्याचे नमुने घेतल्याबाबत**

(२७) ५५२८१ (१०-०८-२०१६). श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर येथील नेरी सेंटरच्या टीमने दिनांक ४ ते ५ एप्रिल, २०१६ च्या बुलढाणा जिल्ह्यातील अनेक गांवाच्या पाण्याचे नमुने घेतले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मागील काही वर्षांपासून रासायनिक खतांच्या अतिवापरामुळे पाण्याचे स्त्रोत दूषित होत आहेत व त्यांचा विपरीत परिणाम मानवाच्या आरोग्यावर व जमीनी वर होत आहेत तरी पाण्याचे स्त्रोत दूषित होण्यापासून वाचविण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) असल्यास, नेरी सेंटरने घेतलेले पाण्याचे नमुने तपासण्यात आले आहेत काय, त्यात काय आढळून आले तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०३-०९-२०१६) : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२), (३) व (४) निरी नागपूर टीम ने ७२ गावांचे नमुने तपासणी करिता घेतले होते. सदर नेरी नागपूर संस्था यांचा संचालक, पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था, बेलापुर नवी मुंबई यांचे सोबत पाणी नमुने तपासणी बाबतचा करार झालेला असून पाणी नमुने तपासणी अहवाल अद्याप प्राप्त झालेला नाही. अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर यासंबंधीच्या मार्गदर्शक सुचनां प्रमाणे आवश्यकतेनुसार उपाय योजनेबाबतची कार्यवाही करण्यात येईल.

राज्यातील ४५ लाख कुटुंबात शौचालये नसल्याबाबत

(२८) ५५५४४ (१०-०८-२०१६). श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.विजय भांबळे (जिंतूर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.विजय औटी (पारनेर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) स्वच्छ भारत अभियानाच्या माध्यमातून ग्रामीण भागात वैयक्तिक शौचालय उभारण्यास प्राधान्य दिले जात असले तरी अद्यापही राज्यातील ३४ जिल्ह्यामध्ये ४५,२३,३९२ कुटुंबांकडे

वैयक्तिक शौचालय तर पुणे जिल्ह्यात एक लाख दहा हजार १९ कुटुंबांकडे शौचालय नसल्याचे तसेच वैयक्तिक शौचालय बांधण्यात पुणे जिल्हा राज्यात १६ व्या क्रमांकावर असल्याचे केलेल्या सर्वेक्षणातून निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात संत गाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियानाच्या माध्यमातून अनेक गावे हगणदारी मुक्त झाली असतानाही सदर अभियान बंद करून जुन्या योजनेचे नव्याने स्वच्छ भारत अभियान सुरु करण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, जुन्या योजनेचे नामकरण केल्यामुळे योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये किती गुणात्मक फरक पडला याची पाहणी शासनाने केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय निदर्शनास आले आहे,

(४) तसेच राज्यातील प्रत्येक घरात शौचालय उभारण्यासाठी कोणती योजना आखली वा आखण्यात येत आहे

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०६-०९-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत राज्यातील ३४ जिल्ह्यांमध्ये माहे ऑगस्ट, २०१६ अखेरपर्यंत ४५,१९,११५ कुटुंबांकडे शौचालय नाही. तर पुणे जिल्ह्यात माहे ऑगस्ट, २०१६ अखेरपर्यंत एकूण ८५,५६८ कुटुंबांकडे शौचालय उपलब्ध नाहीत. एकूण शौचालय असलेल्या कुटुंबांच्या संख्येमध्ये पुणे जिल्हा राज्यात प्रथम क्रमांकावर असून टक्केवारीमध्ये पुणे जिल्हा पाचव्या क्रमांकावर आहे.

(२) स्वच्छ भारत अभियान हा केंद्र पुरस्कृत कार्यक्रम असून संत गाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियान हा राज्य शासनाचा पुरस्कार स्वरूप कार्यक्रम आहे. संत गाडगेबाबा अभियान बंद केलेले नसून सदर अभियान राज्यात सुधारीत स्वरूपात राबविण्यात येत आहे. तसेच स्वच्छ भारत अभियान याचीही अंमलबजावणी राज्यात सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) राज्यातील शौचालय नसलेल्या प्रत्येक घरात शौचालय उभारण्यासाठी कुटुंबांना प्रोत्साहित करण्यासाठी स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) कार्यान्वयित आहे

राज्यात जिल्हा परिषद सदस्य, सभापती/उप सभापती, सरपंच/उपसरपंच, ग्रामसेवक, तालुक्यात कार्यरत असलेले गट समन्वयक व समुह समन्वयक यांच्या मार्फत वैयक्तिक शौचालय नसलेल्या कुटुंबांना गृह भेटीच्या माध्यमातून कुटुंब प्रमुखांना वैयक्तिक तसेच सार्वजनिक स्वच्छतेचे महत्व पटवून देण्यात येवून शौचालय बांधकाम करण्यास प्रवृत्त करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील दारिद्र्यरेषेवरील (एपीएल) लाभार्थ्यांना केशरी शिधापत्रिकेवर

अन्नधान्य वितरण करण्याचे बंद करण्यात आले असलेबाबत

(२९) ५५६४८ (१०-०८-२०१६). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी), अॅड.गौतम चाबुकस्वार (पिंपरी) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील दारिद्र्यरेषेवरील (एपीएल) लाभार्थ्यांना केशरी शिधापत्रिकेवर अन्नधान्य वितरण बंद करण्यात आल्यामुळे राज्यातील जनतेमध्ये तीव्र असंतोष पसरला असून अन्नधान्य पुन्हा वितरीत करण्याची मागणी विविध संघटना, राजकीय पक्ष, लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे वेळोवेळी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अन्न सुरक्षा योजनेत समाविष्ट नसलेल्या एपीएल लाभार्थ्यांना अन्नधान्य वितरीत करण्यासाठी वाढीव अनुदान देण्याचा निर्णय राज्य शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर मागणी बाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट (०१-०९-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) सध्या राज्यामध्ये सुरु असलेल्या शिधापत्रिकांच्या आधार सिडींगचे काम पूर्ण झाल्यावर राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत समाविष्ट न झालेल्या लाभार्थ्यांना अन्नधान्याचा लाभ देण्याबाबतचा निर्णय घेण्याबाबत, दिनांक १५ जानेवारी, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये निर्णय घेण्यात आला आहे.

फुलंब्री (जि.औरंगाबाद) तालुक्यातील गावांमध्ये तीव्र पाणी टंचाई निर्माण झाल्याबाबत

(३०) ५५८५७ (१०-०८-२०१६). श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) फुलंब्री (जि.औरंगाबाद) तालुक्यातील २९ गावांमध्ये तीव्र पाणी टंचाई निर्माण झाल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त तालुक्यातील पाणीटंचाई दूर करण्याकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०१-०९-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

(२) फुलंब्री तालुक्यात फेब्रुवारी, २०१६ ते जून, २०१६ या टंचाई कालावधीत ५४ गावांत टंचाई निवारणार्थ एकूण ९५ उपाययोजनेद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यातील पिंपळगाव पंचायत समिती क्षेत्रातील अनेक गावांना पाणी टंचाई निर्माण झाल्याबाबत

(३१) ५६७१७ (१०-०८-२०१६). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पिंपळगाव (जि.कोल्हापूर) पंचायत समिती क्षेत्रातील अनेक गावांना माहे मार्च-एप्रिल, २०१६ पासून तीव्र पाणी टंचाई निर्माण झाली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत कोल्हापूर प्रांताधिकारी, तहसिलदार, गटविकास अधिकारी तसेच ग्रामीण पाणीपुरवठा उपअभियंता पाणी टंचाईबाबत पाहणी करण्यासाठी आले असता स्थानिक लोकप्रतिनिधी तसेच स्थानिक नागरिकांनी बोअरवेल मंजूर करून पाणी टंचाई दूर करावी अशी मागणी माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०१-०९-२०१६) : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यात पाण्याची तीव्र टंचाई निर्माण झाल्याबाबत

(३२) ५६८६१ (१०-०८-२०१६). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर जिल्ह्यातील २१९ गावे आणि ४०२ वाड्यांचा संभाव्य टंचाई कृती आराखडा तयार करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने पाहणी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, पाहणीचे निष्कर्ष काय आहेत व तदनुसार कोल्हापूर जिल्ह्यातील टंचाईग्रस्त गाव व वाड्यांना तात्पुरत्या तसेच कायमस्वरूपी पाणी पुरवठा करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०३-०९-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) होय, उप विभागीय अधिकारी यांनी पाहणी करून एकूण १६२ गावांमध्ये पाणी टंचाई घोषित केली आहे. टंचाई निवारणार्थ ६२ नवीन विंध्यन विहिरींना मंजूरी देऊन ५५ विंध्यन

विहिरीची कामे पूर्ण करण्यात आली आहेत. ३१ विहिर/विंधन विहीर अधिग्रहण या उपाययोजनेस मंजूरी देऊन कामे करण्यात आली. तसेच २१ नळ पाणी पुरवठा योजनांच्या दुरुस्तीस जिल्हा देखभाल दुरुस्तीमधून मंजूरी देण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गडहिंगलज (जि.कोल्हापूर) तालुक्यात निर्माण झालेली भीषण पाणीटंचाई

(३३) ५७६०९ (१०-०८-२०१६). श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर (चंदगड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गडहिंगलज (जि.कोल्हापूर) तालुक्यात भीषण पाणीटंचाई निर्माण झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने पाहणी केली आहे काय,

(३) असल्यास, पाहणीचे निष्कर्ष काय आहेत व तदनुसार उक्त तालुक्यातील पाणीटंचाई दूर करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०१-०९-२०१६) : (१), (२) व (३) गडहिंगलज तालुक्यात भीषण पाणी टंचाई निर्माण झालेली नाही. तथापि, तालुक्यातील काही गावांची/वाड्यांची शासकीय यंत्रणेमार्फत पाहणी करण्यात आली. सदर पाहणीमध्ये तालुक्यातील १६ गावे/ वाड्यांमध्ये पाणी टंचाई सदृश्य स्थिती निर्माण झाल्याचे आढळून आले. त्यापैकी ५ गावे/वाड्यांमध्ये विंधन विहिरी खोदून हातपंप बसविण्यात आले व मागणीनुसार ३ गावांत खाजगी विहिरी/विंधन विहिरींचे अधिग्रहण करण्यात आले. उर्वरित ९ गावांतून नळ पाणी पुरवठा योजनांची दुरुस्ती करून पाणी पुरवठा सुरळीत करण्यात आला.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक जिल्ह्यात स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत वैयक्तिक शौचालयासाठी दिलेले अनुदान बोगस लाभार्थ्यांना दिल्याबाबत

(३४) ५७९०३ (१०-०८-२०१६). श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक जिल्ह्यात स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत वैयक्तिक शौचालयासाठी केंद्र शासनाने दिलेले अनुदान सुमारे ३७४ बोगस लाभार्थ्यांना वाटप करण्यात आल्याची बाब माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या संदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (१२-०९-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जळगाव जिल्ह्यातील आसोदा, कानळदा, आव्हाने, या गावामधील ३०० लाभार्थ्यांना
वैयक्तिक शौचालयाचे अनुदान देण्याबाबत**

(३५) ५८४२८ (१०-०८-२०१६). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जळगाव जिल्ह्यातील आसोदा, कानळदा, आव्हाने या गावामधील ३०० लाभार्थ्यांच्या स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत जिल्हा परिषदेच्या माध्यमातून वैयक्तिक शौचालयाचे अर्ज पंचायत समितीकडे माहे मे, २०१६ पासून प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरचे अर्ज प्रलंबित असण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, उपरोक्त गावातील लाभार्थ्यांना वैयक्तिक अनुदान देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे.
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (१२-०९-२०१६) : (१), (२) व (३) स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) कार्यक्रमाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार सन २०१२ मध्ये झालेल्या बेसलाईन सर्वेक्षणातील पात्र लाभार्थ्यांना शौचालय बांधण्याकरीता प्रोत्साहनपर अनुदान देण्यात येते. त्यानुसार मौजे आसोदा, कानळदा व आव्हाने येथील एकूण २४६ पात्र लाभार्थ्यांना त्यांचे वैयक्तिक खात्यावर प्रोत्साहनपर अनुदान जमा करण्यात आलेले आहे. उर्वरीत ५४ प्रस्ताव बेसलाईन सर्वेक्षणानुसार अपात्र असल्याने त्यांना लाभ देण्यात आलेला नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राजगुरुनगर (ता.खेड,जि.पुणे) येथील हजरत दिलावर
खाँ दर्गा नामशेष होत असल्याबाबत**

(३६) ५८४७२ (०५-०८-२०१६). श्री.सुरेश गोरे (खेड आळंदी) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राजगुरुनगर (ता.खेड,जि.पुणे) येथील ४३० वर्षे जुना असलेला हजरत दिलावर खाँ दर्गाचे दगड व भिंती पडत असल्याने ऐतिहासिक वास्तू नामशेष होण्याच्या मार्गावर असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ऐतिहासिक वास्तूचे आणि धरणाची दुरुस्ती करून जतन करावे याकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक ९ जून, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांना निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या सदर ऐतिहासिक वास्तू नामशेष न होता जतन करण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२६-०८-२०१६) : (१) होय.

(२) होय.

(३) सदर वास्तू राष्ट्रीय संरक्षित स्मारक असून ती भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण महासंचालनालयाच्या अखत्यारीत येते. स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी दिलेले निवेदन अधीक्षक पुरातत्वविद्, भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण मंडल कार्यालय, मुंबई यांचेकडे उचित कार्यवाहीस्तव पाठविण्यात आले होते. त्यास अनुसरून अधीक्षक पुरातत्वविद्, भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण, मंडल कार्यालय मुंबई यांनी दिनांक ०८.०८.२०१६ च्या पत्रान्वये संरक्षण सहायक, कोल्हापूर उपमंडल यांना सदर प्रकरणी तात्काळ उचित कार्यवाही करण्याबाबत कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उस्मानाबाद जिल्ह्यात पाणीपुरवठ्यासाठी उपलब्ध

करण्यात आलेल्या टँकरबाबत

(३७) ५९३७० (१०-०८-२०१६). श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उस्मानाबाद जिल्ह्यात दुष्काळी परिस्थिती व पाण्याच्या टंचाईमुळे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान २६९ गावांना टँकरद्वारे पाणी पुरवठा केला जात होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अंदाजे ६ लाख लोकसंख्या असलेल्या २६९ गावांना ४३१ टँकरने ८६६९ खेपांद्वारे पाणी पुरवठा करण्यासाठी मंजुरी देण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, दिनांक २७ मे, २०१६ रोजीच्या अहवालानुसार प्रत्यक्षात टँकरच्या झालेल्या खेपांचा (६५५४) विचार करता २११५ खेपा कमी झाल्याचे दिसून आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाच्या नियमाप्रमाणे प्रती माणसी २० लिटर प्रमाणे पाणी उपलब्ध करून देण्याचे बंधनकारक असताना व लोकसंख्या विचारात घेऊनच टँकरला परवानगी दिली असताना देखील कमी प्रमाणात पाणी पुरवठा होण्याची कारणे काय आहेत,

(५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे तसेच नागरिकांना पाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०३-०९-२०१६) : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

(४) विद्युत भारनियमनामुळे तसेच अधिग्रहित करण्यात आलेल्या विहीर/विंधन विहिरीमधून कमी प्रमाणात पाणी उपलब्ध होत असल्यामुळे तसेच उद्भवाचे गावापासून अंतर जास्तीचे असल्यामुळे टँकरच्या फे-या परवानगीच्या तुलनेत कमी झालेल्या आहेत.

(५) विद्युत पुरवठा चालू असलेल्या वेळेमध्ये जास्तीत जास्त टँकरच्या खेपा वाढविणेबाबत कार्यकारी अभियंता, ग्रा.पा.पु. विभाग, जि.प. उस्मानाबाद यांचे स्तरावरून गटविकास अधिकारी यांना सूचना देण्यात आलेल्या होत्या. तसेच अधीक्षक अभियंता, महावितरण यांना टँकर फिडींग पॉईंटचे ठिकाणी असणा-या भार नियमनाचे वेळेत सुयोग्य बदल करण्यास कळविले होते.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील पाणी साठ्याची पातळी खालावल्याने गावांना टँकरद्वारा
पाणी पुरविण्यात येत असल्याबाबत

(३८) ५९५४६ (१०-०८-२०१६). श्री.प्रकाश अबिटकर (राधानगरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील जलाशयांमध्ये फक्त १२ टक्केच पाणीसाठा शिल्लक राहिला असून पाणी टंचाईची तीव्रता असलेल्या व पूर्णतः टँकरवर अवलंबून असलेल्या गावाची संख्या ४८८३ असून त्यांना टँकरद्वारा पाणी पुरविण्यात येत असल्याची बाब दिनांक ७ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पाणी टंचाईची तीव्रता दिवसेंदिवस वाढत असून धरणातील पाणी साठ्याची पाणी पातळी खालावल्याने पाणी पुरवठा करण्यासाठी शासनाने अन्य कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०३-०९-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

जलसंपदा विभागाच्या अहवालानुसार दि.२०.०५.२०१६ रोजी राज्यातील जलाशयातील उपयुक्त पाण्याचा साठा १२ टक्के होता.

तसेच दिनांक ०२.०५.२०१६ च्या साप्ताहिक टँकर अहवालानुसार ४८८३ टँकरद्वारे एकूण ३७९८ गावे व ६२१७ वाड्यांमध्ये टँकरद्वारे पाणी पुरवठा सुरु होता.

(२) पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा करण्याच्या दृष्टीने टँकरद्वारे पाणीपुरवठा करण्याबरोबरच तात्पुरत्या नळपाणी पुरवठा योजना घेणे, नळपाणी पुरवठा योजनांची विशेष दुरुस्ती, नवीन बोअरवेल घेणे, खाजगी विहिरी व बोअरवेलसचे अधिग्रहण करणे इत्यादि तातडीच्या उपाययोजनांद्वारे आवश्यक तेथे पाणी पुरवठा करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अमरावती व बुलढाणा या दोन जिल्ह्यातील जलस्वराज्य प्रकल्पांतर्गत
निवड करण्यात आलेल्या गावांच्या प्रस्तावाबाबत**

(३९) ५९६३१ (१०-०८-२०१६). श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती व बुलढाणा या दोन जिल्ह्यातील १२ गावांची निवड जलस्वराज्य प्रकल्प टप्पा क्रमांक २ अंतर्गत निवड करण्यात आली आहे, निवड करण्यात आलेल्या गावांमध्ये रुपये १०० कोटींची पाणीपुरवठा योजनांची कामे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत (मजीप्रा) करण्यात येणार असल्याचे माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर गावांचे प्रस्तावांना मान्यता देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (१६-०९-२०१६) : (१) होय, हे खरे आहे.

तथापि, अमरावती व बुलढाणा या जिल्ह्यांबाबत अमरावती जिल्ह्यात ५ व बुलढाणा जिल्ह्यात ८ अशा एकूण १३ गावांची जलस्वराज्य प्रकल्प टप्पा क्र. २ अंतर्गत प्राथमिक निवड करण्यात आली आहे.

जलस्वराज्य-२ कार्यक्रमांतर्गत दिनांक ११ जून, २०१४ च्या शासन निर्णयान्वये शहरालगतच्या गावे / वाड्यांसाठी (Peri-Urban) जिल्हानिहाय अंदाजे रू. ५० कोटी इतकी तरतूद करण्यास मान्यता देण्यात आली असून या क्षेत्राकरिता मंजूर योजनांची अंमलबजावणी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत करण्यात येत आहे.

(२) या गावांच्या नळ पाणी पुरवठा योजनेच्या प्रस्तावांपैकी अमरावती जिल्ह्याच्या दोन अंदाजपत्रकांना राज्यस्तरीय पडताळणी समितीमध्ये प्रशासकीय मंजूरीची शिफारस देण्यात आली आहे. उर्वरित गावांचे प्रस्ताव तयार करण्याचे काम महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणकडून तयार करणेत येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

तेरवण (ता.दोडामार्ग, जि. सिंधुदुर्ग) येथे नळपाणी योजना सुरु करण्याबाबत

(४०) ६००८४ (१०-०८-२०१६). श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तेरवण (ता.दोडामार्ग, जि. सिंधुदुर्ग) गावातील पेंढरेवाडी ग्रामस्थांना पाणी देण्यासाठी डोंगरातून आलेल्या नाल्यावर बंधारा घालून पाईपलाईन जोडून लाखो रुपये खर्च करूनही लघु नळपाणी योजना अयशस्वी झाली असल्याचे माहे एप्रिल, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त गावातील ग्रामस्थ गत अनेक वर्षे आपल्या मागण्यांसाठी संघर्ष करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने सदर योजना सुस्थितीत सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (१९-०९-२०१६) : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

तेरवण पेंढरीवाडी नळ योजनेची देखभाल व दुरुस्ती करून ग्राम पंचायत स्तरावर पाणी पुरवठा सुस्थितीत सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मेहकर (जि. बुलढाणा) तालुक्यातील स्वस्त धान्य दुकानांमध्ये पुरवठा केल्या जात असलेल्या शासकीय धान्य गोदामामधील धान्य कमी येत असल्याचा प्रकार

(४१) ६०११७ (१०-०८-२०१६). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मेहकर (जि. बुलढाणा) तालुक्यातील स्वस्त धान्य दुकानांमध्ये पुरवठा केल्या जात असलेल्या शासकीय धान्य गोदामामधील गहू व तांदूळाच्या काढ्यामध्ये प्रत्येकी एक ते दोन किलोच्या जवळपास धान्य कमी येत असल्याचा प्रकार दिनांक १४ मार्च, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, त्यानुषंगाने संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट (१६-०९-२०१६) : (१) मेहकर (जि. बुलढाणा) तालुक्यातील स्वस्त धान्य दुकानांमध्ये पुरवठा केल्या जात असलेल्या शासकीय धान्य गोदामामधील गहू व तांदूळाच्या काढ्यामध्ये साधारणतः ५०० ग्रॅम धान्य कमी येत असल्याचे दि. १४ मार्च, २०१६ रोजी निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे.

(२) सदर बाब निदर्शनास आल्यानंतर शासकीय गोदाम सिल करून उपलब्ध धान्याचे फेरप्रमाणिकरण करण्यात आले. त्यामध्ये पुस्तकीसाठ्या पेक्षा गहू १०.५० क्विंटल व तांदूळ १.८० क्विंटलची तुट आढळून आली आहे. प्रस्तुत प्रकरणी मेहकर गोदाम पालक श्री. वाय. एम. जंगले यांची बदली करण्यात आली असून त्यांच्याकडून तुटीच्या अन्नधान्याच्या रक्कमेची बाजारमुल्याने वसुली करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

आर्णी नगर परिषदेच्या महाराष्ट्र सुजल व निर्मल अभियांनाबाबत

(४२) ६०१२९ (१०-०८-२०१६). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र सुजल व निर्मल अभियांनांतर्गत आर्णी नगर परिषदेच्या पाणी पुरवठा योजनेकरिता प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार (पीएमसी) ची नेमणूक करण्याबाबत काढण्यात आलेली ई- निविदा प्रक्रिया योग्य प्रकारे न राबविल्याबाबत महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या सदस्य सचिवांनी दिनांक १० मार्च, २०१६ रोजीच्या सुमारास अवर सचिव (पा.पु.२२) पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग, मुंबई यांना मुख्य अभियंता यांनी सादर केलेल्या चौकशी अहवालानुसार योग्य ती कारवाई करण्याकरिता पत्र दिले होते, खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या अहवालातील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०९-०९-२०१६) : (१) होय.

- (२) महाराष्ट्र सुजल व निर्मल अभियांनांतर्गत प्रशासकीय मंजूरी देण्यात आलेल्या आर्णी शहर पाणी पुरवठा योजनेची ई-निविदा प्रक्रिया योग्य प्रकारे न राबविल्याने त्याची चौकशी करण्याबाबत शासनास प्राप्त निवेदनाच्या अनुषंगाने सदस्य सचिव, म.जी.प्रा. यांचेकडून मागविण्यात आलेला अहवाल त्यांनी दि.११.३.२०१६ च्या पत्रान्वये शासनास सादर केला होता. आर्णी नगर परिषदेच्या पाणी पुरवठा योजनेच्या अनुषंगाने जाहीर करण्यात आलेल्या निविदा सुचनेच्या संदर्भात प्राप्त तक्रारी, मा.उच्च न्यायालय, नागपूर येथे दाखल झालेली याचिका क्र.११४०/२०१६ तसेच सदस्य सचिव, म.जी.प्रा. यांचा अहवाल विचारात घेऊन सदर योजनेकरिता म.जी.प्रा.ची "प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार" म्हणून नियुक्ती करण्यास परवानगी देण्याची विनंती मा.उच्च न्यायालयास शपथपत्राद्वारे करण्यात आली होती. सदर विनंती मा.उच्च न्यायालयाने मान्य करून उक्त याचिका खारिज केली आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

उमरी (जि.नांदेड) तालुक्यातील अनेक खेडेगावात रॉकेल वेळेवर मिळत नसल्याबाबत

(४३) ६०९६५ (१०-०८-२०१६). श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उमरी (जि.नांदेड) तालुक्यातील गत चार/पाच महिन्यांपासून ग्रामीण भागातील रॉकेलचे नियतन बदलत असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर तालुक्यात १३ किरकोळ परवानाधारक व्यापारी असून त्यातील सात ते आठ भाड्याने देऊन आपला व्यवसाय चालवत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, भाड्याने चालविणारे परवानाधारक हे तहसिल कार्यालयात संगनमत करून मोठमोठी गावे जोडून घेत असल्याने अनेक खेडेगावात रॉकेल वेळेवर मिळत नसल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट (०२-०९-२०१६) :(१) हे खरे नाही.

तथापि प्राप्त तक्रारीचे अनुषंगाने माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये उमरी तालुक्यातील मौजे तळेगाव येथे अचानक तपासणी केली असता एक किरकोळ केरोसिन परवानाधारक दोषी असल्याचे आढळून आले. सदर परवाना अनामत रक्कम जप्त करून रद्द करण्यात आला व सदर परवान्यावरील शिधापत्रिका अन्य परवानाधारकास जोडण्यात आल्या. यास्तव माहे मे, २०१६ मध्ये केरोसिन नियतनात बदल करण्यात आला आहे.

(२) व (३) हे खरे नाही.

उमरी तालुक्यात १२ किरकोळ केरोसिन परवानाधारक व २३ स्वस्त धान्य दुकानदार यांचेमार्फत केरोसिन वितरण करण्यात येते.

उमरी तालुक्यात काही गावातील स्वस्त धान्य दुकानदारांकडे किरकोळ केरोसिन परवाना नसल्यामुळे त्या गावातील शिधापत्रिका अन्य किरकोळ केरोसिन परवानाधारकास जोडण्यात आल्या असून केरोसिन वितरणाची पर्यायी व्यवस्था करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सांगली जिल्ह्यातील प्रादेशिक योजना व नळपाणी योजना वीज
बिलाच्या थकबाकीमुळे बंद पडत असलेबाबत**

(४४) ६१५७७ (१०-०८-२०१६). श्री.धनजंय (सुधीर) गाडगीळ (सांगली) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सांगली जिल्ह्यातील प्रादेशिक योजना व नळपाणी योजनांना औद्योगिक दराने वीज पुरवठा होत असल्याने वीजबिलाच्या प्रचंड थकबाकीमुळे सदर योजना बंद पडत असल्याची बाब माहे मे २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर योजनांची पाणीपट्टी खूप कमी व वीजबील आणि इतर खर्चाचे प्रमाण जास्त असल्याने कोटयवधी रुपये थकीत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या संदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने बंद पडलेल्या योजना पुन्हा सुरु करण्याबाबत व सर्व योजनांना वीज बिल आकारणी औद्योगिक ऐवजी शेती अथवा सिंचन योजनेप्रमाणे करण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (१६-०९-२०१६) : (१) नाही.

(२) होय.

(३) वीजबिल थकबाकी भरण्यासाठी शासनाने पहिल्या टप्प्यात टंचाईग्रस्त भागासाठी पेयजल संजीवनी योजना लागू केली आहे. या योजनेअंतर्गत योजना चालविणा-या यंत्रणेने माहे जून, २०१५ च्या मूळ थकीत रकमेच्या ५० टक्के थकबाकी भरणा केल्यास उर्वरीत थकबाकी शासनातर्फे माफ करण्यात आली असून, त्यावरील व्याज व दंड महावितरण मार्फत माफ करण्यात येणार आहे. दुस-या टप्प्यामध्ये ही योजना राज्यातील उर्वरीत भागामध्ये राबविण्याचे ऊर्जा विभागाचे विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

**उदगीर (जि. लातूर) तालुक्यातील गावांना ठेकेदार
टॅकरने पाणीपुरवठा करत नसल्याबाबत**

(४५) ६२३०२ (१०-०८-२०१६). श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उदगीर (जि. लातूर) तालुक्यातील सर्वच ११ गावात तीव्र पाणी टंचाई निर्माण झाली असून सदर गावांसाठी पाणीपुरवठ्यासाठी प्रत्येकी एका टॅकरसाठी प्रशासनाने टॅकर मंजूरीचे लातूर येथील वतन ट्रान्सपोर्टला आदेश देवून संबंधित ठेकेदार पाणीपुरवठा करत नसल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित ठेकेदारावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०३-०९-२०१६) : (१) अंशतः खरे आहे.

उदगीर (जि.लातूर) तालुक्यातील टंचाईग्रस्त गावांना/ वाड्यांना पाणी टंचाई निवारणार्थ टॅकरद्वारे पाणी पुरवठा करण्यासाठी वतन ट्रान्सपोर्ट कंपनीला आदेश देण्यात आले होते. माहे मे ,२०१६ अखेर सदर पुरवठादाराने टॅकरने सुरळित पाणीपुरवठा केला होता. तथापि, यापैकी करडखोल, दादणगांव, नेत्रगांव या तीन गावांना माहे एप्रिल,२०१६ मध्ये टॅकरने पाणी पुरवठा सुरु करण्यास विलंब झाला आहे.

(२) वरील तीन गावांना टॅकरने पाणी पुरविण्यास विलंब झाल्याने सदर टॅकर पुरवठादाराच्या देयकातून १५ टक्के रक्कम दंड म्हणून वसूल करण्याचे आदेश उपविभागीय अधिकारी, उदगीर यांनी दिले आहेत. त्यानुसार सदर पुरवठादाराची टॅकरने पाणी पुरवठ्याची देयके अदा करताना सदर दंडाची रक्कम वसूल करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

घुग्घुस (जि.चंद्रपूर) येथील केमिकल वॉर्ड येथे पाणी पुरवठा सुरु करण्याबाबत

(४६) ६२५४२ (१०-०८-२०१६). श्री.सुरेश धानोरकर (वरोरा) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) घुग्घुस (जि.चंद्रपूर) येथील केमिकल वॉर्डला पाणी पुरवठा करणाऱ्या पाईप लाईनच्या पाणी गळतीसाठी रस्त्यावर खोदकाम केले परंतु साहित्याच्या अभावामुळे दिनांक १४ मे, २०१६ रोजीपासून काम बंद आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर गावाला बारमाही पाणी टंचाई असून गत सात महिन्यांपासून पाणी पुरवठा योजनाही बंद आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, त्यानुषंगाने पाणी पुरवठा करण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०६-०९-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

पाईपलाईनच्या गळती दुरुस्तीसाठी खोदकाम करताना इलेक्ट्रीक भूमीगत केबल आढळल्यामुळे तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे रस्त्याचे काम सुरु असल्याने गळती दुरुस्ती करण्यास ३ दिवसांचा कालावधी लागला.

- (२) हे खरे नाही.
- (३) उपविभागीय अभियंता यांनी प्रत्यक्ष पाहणी केली असता, सदरस्थितीत योजनेतून पाणी पुरवठा सुरु आहे. त्यामुळे सदर प्रकरणी चौकशीची आवश्यकता नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

चांदणी (ता.परांडा,जि. उस्मानाबाद) मध्यम प्रकल्पातून बार्शी शहराला पाणीपुरवठा करण्यात येणा-या नवीन जलवाहिनीचे काम तात्काळ थांबविण्याबाबत

(४७) ६३५७५ (१०-०८-२०१६). श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) परांडा (जि. उस्मानाबाद) तालुक्यातील चांदणी मध्यम प्रकल्पातून बार्शी शहराला पाणीपुरवठा करण्यात येणा-या नवीन जलवाहिनीचे काम तात्काळ थांबवावे अशी मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी तसेच नागरिकांनी मा. पाणीपुरवठा मंत्री यांच्याकडे सन २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त जिल्ह्यातील अनेक तालुक्यात गत तीन वर्षे दुष्काळ असताना बार्शी तालुक्याला पाणी देण्याचे प्रयोजन काय आहे,
- (३) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (३०-०८-२०१६) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) चांदणी मध्यम प्रकल्पातून बार्शी शहराच्या पिण्याच्या पाण्यासाठी २.५५ द.ल.घ.मी. पाणी आरक्षण शासनाने सन १९७२ मध्ये मंजूर केलेले आहे. सदर चांदणी मध्यम प्रकल्पातून दि.१९.०७.१९७३ पासून बार्शी शहराकरिता पाणी पुरवठा योजना कार्यरत आहे. सन १९७२ मध्ये बार्शी शहरासाठी राबविण्यात आलेल्या पाणी पुरवठा योजनेमधील जॅकवेल ही अत्यंत जुनी झाली असून अशुद्ध पाण्याच्या उर्ध्ववाहिनीची ठिकठिकाणी गळती होत असल्याने सदर उपांगे नव्याने प्रस्तावित करण्यात आलेली आहेत. नवीन प्रगतीपथावर असणाऱ्या योजनेचे संकल्पन (Design) हे यापूर्वीच मंजूर आरक्षित वार्षिक २.५५ द.ल.घ.मी. पाण्याच्या कोट्याचा विचार करूनच करण्यात आलेले आहे. त्यामुळे योजनेतील जॅकवेल, पंपहाऊस व अशुद्ध जल उर्ध्ववाहिनी इ. कामे नवीन प्रस्तावित योजनेत समाविष्ट असली तरीसुद्धा चांदणी मध्यम प्रकल्पाच्या यापूर्वीच मंजूर आरक्षित वार्षिक २.५५ द.ल.घ.मी. पाण्याच्या कोट्यामध्ये कसल्याही प्रकारची वाढ करण्यात आली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आमला (जि.वर्धा) येथील पाणी पुरवठा योजनेची पाईप लाईन नादुरुस्त असल्याबाबत

(४८) ६३७६७ (१०-०८-२०१६). श्री.रणजीत कांबळे (देवळी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आमला (जि.वर्धा) येथील सन २०१४-१५ मधील मंजूर पाणी पुरवठा योजनेची पाईप लाईन एक वर्षाचे आत वारंवार फुटून पाणी वाया जात असल्याने ग्रामस्थांची पाण्याविना गैरसोय होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर योजनेच्या कामाचे हस्तांतरण दस्ताऐवजावर तत्कालीन सरपंच हे पदावर अस्तित्वात नसतांना त्यांची स्वाक्षरी घेतलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सदर योजनेच्या निकृष्ट दर्जाच्या कामासंबंधी संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०६-०९-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

बी.एस.एन.एल. कंपनीचे केबल टाकण्याचे काम करताना तसेच नाम फाउंडेशनतर्फे नाला रुंदीकरणाचे काम करताना पाईपलाईन जागोजागी फोडण्यात आली होती. तथापि, कंत्राटदाराकडून पाईपलाईन दुरुस्ती करण्यात आली आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) सदर प्रकरणी उपविभागीय अभियंता यांनी प्रत्यक्ष पाहणी केली असता, सद्यस्थितीत योजनेतून पाणी पुरवठा सुरु आहे. तसेच योजनेची कामे चांगल्या दर्जाची झालेली आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आसरडोह (ता.धारूर, जि.बीड) येथील पाणी पुरवठा योजना मंजूर करणेबाबत

(४९) ६४००० (१०-०८-२०१६). श्री.आर. टी. देशमुख (माजलगांव) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आसरडोह (ता.धारूर, जि.बीड) २० गावे व १७ तांडे या प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेस मंजूरी देऊन सदरील योजना पूर्ण करावी म्हणून स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी पाणी पुरवठा मंत्री व प्रशासनाकडे लेखी पत्राद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने सदर योजना मंजूर करून पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०६-०९-२०१६) : (१) व (२) होय.

“आसरडोह (ता.धारूर, जि.बीड) २० गावे व १७ तांडे या प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेच्या दुरुस्तीचे अंदाजपत्रक जिल्हाधिकारी, बीड यांचेकडून शासनास मान्यतेस्तव प्राप्त झाले होते. दरम्यान, शासनाने मुख्यमंत्री ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत बंद असलेल्या प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनांचे पुनरुज्जीवन करण्याचा निर्णय मे, २०१६ मध्ये घेतला असून त्यामध्ये आसरडोह २० गावे व १७ तांडे या प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेचा समावेश करण्यात आला आहे. सदर शासन निर्णयातील सूचनेनुसार पाणीपट्टी वसूलीबाबत संबंधित ग्रामपंचायतीकडून ठराव प्राप्त करून सदर योजनेचे अंदाजपत्रक तयार करण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.”

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

वरुड (जि.अमरावती) येथील पाणीपुरवठा योजनेसाठी निधी मंजूर करण्याबाबत

(५०) ६४१७४ (१०-०८-२०१६). डॉ.अनिल बोंडे (मोर्शी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वरुड (जि.अमरावती) येथे महाराष्ट्र सुजल व निर्मल अभियानांतर्गत नगरपरिषदांच्या पाणीपुरवठा योजनेसाठी निधी मंजूर करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे दिनांक ८ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर पाणीपुरवठा योजनेच्या सुधारित कामाच्या प्रस्तावास अद्यापपर्यंत निधी मंजूर झालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रस्तावास निधी देण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (३०-०८-२०१६) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) महाराष्ट्र सुजल निर्मल अभियान दि.३१ मार्च, २०१५ रोजी संपुष्टात आले असल्याने सदर योजनेतर्गत प्राप्त प्रस्ताव महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान कार्यक्रमांतर्गत मंजूरी व पुढील कार्यवाहीसाठी आयुक्त तथा संचालक, नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई यांचेकडे दि.३० मार्च, २०१५च्या शासनाच्या पत्रान्वये पाठविण्यात आले आहेत. त्यामध्ये वरुड पाणी पुरवठा योजनेमधील सुधारणा कामांचा रु.७२.०४ लाख किमतीच्या प्रस्तावाचा समावेश आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
नागपूर.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव
महाराष्ट्र विधानसभा

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, नागपूर.